

XXX eilinis sekmadienis (2017 A)

Mt 22, 34–40 (41–46)

Homilija

Brangūs broliai ir seserys, ką tik girdėta Evangelijos ištrauka yra trumpa, gal net per trumpa, kaip mes matysime vėliau. Vis dėlto ji be galo turtinga, nes joje, vartodamas negausius žodžius, Viešpats mums duoda du pagrindinius meilės įsakymus, kuriuos lengva išmokti atmintinai ir kurie apima visą Dievo įstatymo pilnatvę.

Reikia pastebėti, kad Evangelijoje pagal Matą šis mokymas vyksta audringos konfrontacijos tarp Jėzaus ir fariziejų kontekste. Ne visi fariziejai buvo pikti, bet beveik visi, su kuriais Jėzus yra čia susidūręs, jau buvo pasiryžę prieštarauti jam iki galo ir pasmerkti jį. Šv. Matas sako, kad jie „susirinko draugėn“ (gr. *synekthesan epi to auto* – lot. *convenerunt in unum*) su priešišku ketinimu, susirinko kaip žemės karaliai prieš Mesiją, taip sakoma antroje psalmėje, kurios graikiškas tekstas vartoja tuos pačius žodžius. Fariziejai nori priversti Jėzų tarsi laikyti religinį egzaminą. Jie jau rengia Jėzaus teismą.

Tris kartus jie bandė pagauti Jėzų spąstuose, skatindami kitus jam užduoti klausimų. Nerasdami, dėl ko galėtų sukritikuoti Jėzų, kalbantį apie mokestį ciesoriui arba atsakinėjantį į sadukiejų klausimą apie prisikėlimą, jie išstūmė į priekį vieną savųjų, Įstatymo mokytoją, kuris paklausė: „Mokytojau, koks įsakymas yra didžiausias Įstatyme.“

Klausimas apie didžiausią įsakymą buvo itin diskutuojamas tarp to laiko rabinų. Remiantis Šventuoju Raštu reikėjo nustatyti tvarką tarp keleto šimtų įsakymų ir paaiškinti visų jų vienybės principą. Fariziejai tikrai norėjo „išbandyti“ Jėzų, tikėdamiesi, kad, niekada nesimokęs jų mokyklai būdingos dialektikos, jis neišvengiamai padarys kokią nors klaidą.

Iš pirmo žvilgsnio Jėzaus atsakymas gali atrodyti labai paprastas ir „tradiciškas“, sudarytas tik iš dviejų Senojo Testamento citatų. Tačiau Kristaus šviesoje šie tekstai įgauna naują prasmę, jais Jėzus kuria originalią sintezę. Pirmiausia Jėzus cituoja Pakartoto Įstatymo įsakymą, kurį visi žydai nuolat kartodavo: „Klausykis, Izraeli, Viešpats, mūsų

Dievas, yra vienintelis Viešpats. Mylėsi Viešpatį, savo Dievą, visa širdimi, visa sielą ir visomis savo jėgomis.“

Šis įsakymas buvo apskritai laikomas svarbiausiu. Jėzaus pirmas originalus įnašas buvo prijungti antrą įsakymą iš Kunigų knygos apie artimą: „Mylėk savo artimą kaip save patį“, teigiant, kad šitais dviem įsakymais remiasi ne tik visas Įstatymas, bet ir Pranašai. Jėzus nurodo meilę esant viso dieviškojo Įstatymo vienybės principu.

Dievas yra Meilė. Viešpats mylėdamas sukūrė mus pagal savo paveikslą, jis įrašė į mūsų širdį Dievo troškimą, jis kviečia mus bendrauti su juo meilėje. Dievo meilės įsakymas yra ne kas kita kaip mūsų sukūrimo ir antgamtinio pašaukimo giliausias tikslas. Ir dėl to, kad Dievas mus myli ir kviečia bendrauti su juo, mūsų meilė Dievo šviesoje turi apimti ir mus pačius, ir visus mūsų brolius bei seseris, kurie yra mums artimi, sukurti pagal Dievo paveikslą ir pašaukti būti jo vaikais.

Šioje Evangelijos pagal Luką vietoje Jėzus, pabrėždamas artimo meilės įsakymo universalumą, pateikia įstatymo mokytojui *gerojo samariečio* palyginimą. Evangelija pagal Matą kitose eilutėse, kurios, deja, nebeskaitomos sekmadienio liturgijoje, mums duoda kitą ir labai įdomų tos scenos tęsinį.

Šv. Matas rašo: „Kol fariziejai tebebuvo susirinkę (ir vis dar jie nepasiduoda prieštaraudami), Jėzus juos paklausė: „Ką jūs manote apie Mesiją? Kieno jis sūnus?“ Jie atsakė: „Dovydo.“ Jis tarė jiems (cituodamas 109 psalmės pradžią): „O kodėl gi Dovydas, Dvasios įkvėptas, vadina jį Viešpačiu, sakydamas: *Viešpats tarė mano Viešpačiui: Sėskis mano dešinėje, aš patiesiu tavo priešus tarsi pakoję po tavo kojų*. Tad jei Dovydas vadina jį Viešpačiu, kaipgi tada jis gali būti jo sūnus?“ Čia Jėzus pirmą kartą ir beveik tiesiogiai pristato save kaip Mesiją, Dievo amžinąjį Sūnų, tapusį Dovydo Sūnumi. Sėkmingai išlaikęs religijos egzaminą Jėzus ima klausinėti savo priešininkus, patvirtindamas savo dieviškąjį autoritetą ir demaskuodamas jų veidmainystę.

Tačiau mus ypač domina nauja ir gilesnė dvigubo meilės įsakymo prasmė, kylanti iš Jėzaus, kaip Mesijo, Įsikūnijusio Dievo Sūnaus, slėpinio. Jėzus, kaip žmogus, yra visiškai atsisukęs į Dievą, jis myli savo Tėvą visa širdimi, visa siela ir visu savo protu. Tapęs Dovydo sūnumi ir mūsų broliu, mūsų artimu, jis atidavė savo gyvybę už mus, tobulai mylėdamas iki galo kiekvieną iš mūsų. Kristus yra mūsų meilės objektas, pavyzdys ir

šaltinis. Tad mylėkime jį kaip mūsų Dievą ir brolių. Mokykimės iš jo, kaip mylėti savo dangiškąjį Tėvą ir visus savo brolius.

Dieve Tėve, sustiprink mūsų tikėjimą, viltį ir ypač meilę. Viešpatie Jėzau Kristau, padaryk mūsų širdį panašią į tavo mylinčią širdį. Šventoji Dvasia, padėk mums kartu su Jėzumi tapti, anot Teresėlės iš Lisieux, „meile mūsų motinos Bažnyčios širdyje“. Amen.

T. Grigalius Casprini, OSB